

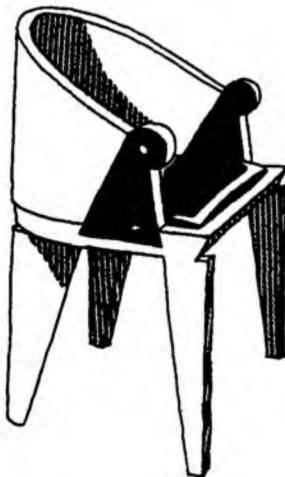

*Робърт Вентури. Стол за
"Нол Интернейшънъл", 1984 г.*

4. ГРУПАТА МЕМФИС

Еторе Сотсас е най-отдавнашният ренегат – „антидизайнер“, неговата кариера е разделена между години работа за „добрия дизайн“ за фирмата „Оливети“ и персонални антидизайнерски жестове, особено през 60-те години. Еторе Сотсас младши основава своето ателие в Милано през 1946, през 50-те и 60-те години прави отличен дизайн за „Оливети“. През 1961 г. пътува за Индия и започва да се интересува от попарта, а през 1965 г. започва да проектира керамика за Полtronova, инспирирана от формите на зикуратите ар деко, а наименованията са вдъхновени от индийския мистицизъм (керамичната му ваза *Тантра*). После Сотсас взема участие в „Алкимия“. Не след дълго обаче Сотсас, най-възрастният „говорител“ на италианския дизайн, се отделя от групата „Алкимия“, за да образува собствена група „Мемфис“, като се заобикаля с дизайнери, които почти всички са под тридесет годишни. Групата се основава през 1981 г. Причината за името си остава загадка, но е явно инспирирана от песента на Боб Дилън: „Stuck inside of Mobile with the Memphis Blues Again“ (1966), песен, която се слуша много пъти при събиранятията на групата.

Сотсас казва: „Всичко, опитомено от културата, след време загубва своя аромат и оставя след себе си вкус на картон. Трябва му горчица, да го надробиш на дребно, да му сложиш домати и салата. Всъщност по-добре е въобще да не се яде картон.“ Предметите на групата „Мемфис“ изглеждат почти като

*Майкъл Грейвз. Кресло за
 фирмата „Зунар“, САЩ*

за ядене, оцветени в „хранителни“ цветове, напомнящи за плодова салата „туми фрутси“. Тъканите на Натали дъо Паские приличат на обвивки за бонбони.

Кичът, или „лошият вкус“ е друга голяма тема. Използват се ламинати и пластмаса като типични „материали от предградията“. Особено ламинатите, които наподобяват мрамор и фалшиви повърхности, биха накарали „моралните“ творци от артс енд крафтс да се обърнат в гроба си. Използват се ар деко, холивудски варианти от 30-те години и асиметричните мебели от 50-те години, гори рационализъмът от 30-те години.

Групата „Мемфис“ откликва на всички изкуства: архитектура, живопис, скулптура, керамика, стъкло, металопластика, мебели. Колекцията Баухаус на „Алкимия“ се отнася към историческите заемки като с играта „стилов конструктор“. Предмети като масата, наречена *Le strutture tremano*, разпространяват елегантно разబъркване в познати концепции. Нейният автор Еторе Сотсас е един от шефовете на предприятието, което разпространява резултатите на тези експерименти. През 1981 г. мебелното предприятие „Мемфис“, основано от Сотсас заедно с други личности, които споделят неговите възгледи, за първи път показва техни реализации на Миланския мебелен панаир. В сравнение с Алкимия показаните модели, за да цитирате Фолкер Фишер, изразяват „в основата си само една плоска, еднопосочна амалгама, нещо подобно на комерсиализирана Версия на